

**samen
duurzaam**

Jaaroverzicht Gemeente Geldrop-Mierlo

**Een terugblik op 2023 en
een doorkijkje naar 2024**

Een terugblik op 2023 en een doorkijkje naar 2024

In dit jaaroverzicht blikken we terug op enkele hoogtepunten uit het duurzaamheidsbeleid van Geldrop-Mierlo in 2023. We laten zien wat we gedaan hebben en geven een doorkijkje naar 2024. We laten daarnaast de resultaten zien van een enquête die we dit najaar hebben uitgezet onder inwoners.

Het overzicht is niet compleet, maar een greep uit de werkzaamheden en projecten van het afgelopen jaar. Werkzaamheden die over meerdere jaren lopen vermelden we hier niet. Een overzicht van deze projecten is te vinden in het uitvoeringsprogramma duurzaamheid.

Voortgangsrapportage Programma Duurzaamheid

Hier ziet u een kort overzicht van de stand van zaken van projecten die in 2023 op de planning stonden en in welke fase deze projecten zich momenteel bevinden.

<p>Verkenning</p> 	<ul style="list-style-type: none"> – Opzetten inkoopactie warmtepompen – Realiseren waterberging in gemeentelijk groen – Opzetten klussendienst in het kader van bestrijden energiearmoede
<p>Vorbereiding</p> 	<ul style="list-style-type: none"> – Onderzoek systeem efficiëntie lokaal leveren duurzame energie en warmte – Stimuleren duurzame mobiliteit eigen organisatie
<p>Uitvoering</p> 	<ul style="list-style-type: none"> – Regionale verkenning klimaatcorridor A67 – Communicatie programma – Regionale Energiestrategie (RES) – Greendeal zorg – Opstellen klimaatkaart voor Coevering – Aanpak voor kantoren naar label C – Duurzaamheidsgesprek bij nieuwbouwwoningen – Ondersteunen en faciliteren EnergieHuis Slim Wonen – Ondersteunen buurtteams & VvE's
<p>Afrondende fase</p> 	<ul style="list-style-type: none"> – Aanbesteding Groene zone isoleren – Ondersteunen inwoners bij het opstellen van Buurtverslag Aardgasvrij Coevering en Kerkkokers – Opstellen klimaatadaptieve ontwerprichtlijnen – Maken duurzaamheidsdashboard – Opstellen klimaatkaart voor Centrum – Onderzoek naar voorkomen wateroverlast in tunnels – Onderzoek naar grond- en hemelwatersituatie beeldbepalende bomen – Opstellen Blauw Aderplan en aanvullend onderzoek – Subsidieregeling verduurzamen sport- en welzijnsaccommodaties – Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) opstellen – Mobiele Milieustraat – Beleid met betrekking tot gevel- en boomtuintjes – Opzetten witgoedregeling in het kader van bestrijden energiearmoede
<p>Nog niet gestart</p> 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzaamheid opnemen in evenementenvergunningen (planning bijgesteld: willen we gelijk laten lopen met het opstellen van het evenementenbeleid) – Actualisatie strategische visie laadinfrastructuur (planning bijgesteld: wordt nu in 2024 geactualiseerd) – Opstellen wijkuitvoeringsplan voor kansrijke buurten aardgasvrij (planning bijgesteld: Wordt 2024 omdat opstellen buurtplannen langer duurde dan verwacht) – Opstellen verduurzamingsplan gemeentelijke gebouwen (planning bijgesteld: door drukte bij vastgoed (er moesten achterstanden uit het verleden weggewerkt worden en door onderbezetting) zal dit plan in 2024 aan de raad voorgelegd worden) – Green Deal Zorg Light (gaat niet door)
<p>Extra</p> 	<ul style="list-style-type: none"> – Leerlingen Strabrecht College denken mee over duurzame thema's – Verruiming Stimuleringslening Duurzaamheid – Activiteiten in de Week van de Duurzaamheid – Aanwezig op Andere Mert

Enkele belangrijke projecten uitgelicht

Hieronder leest u een korte toelichting op enkele belangrijke projecten waar we in 2023 aan gewerkt hebben of zelfs afgerond hebben.

Onderzoek systeem efficiëntie lokaal leveren duurzame energie en warmte

Om onderzoek naar systeemefficiëntie te stimuleren zijn we een subsidieregeling aan het opzetten zodat we financieel kunnen bijdragen aan haalbaarheidsstudies naar dit onderwerp. We verwachten dat deze subsidieregeling begin 2024 in werking kan treden. Op deze manier kunnen we ook bijdragen aan de verduurzamingsplannen voor bedrijventerrein de Spaarpot.

Duurzaamheidsgesprek bij nieuwbouwwoning

Dit jaar maakten we een mooie nieuwe flyer om het duurzaamheidsgesprek te promoten. Bij de uitgifte van Luchen wordt deze opnieuw aangeboden.

Ondersteunen en faciliteren EnergieHuis Slim Wonen

Ook in 2023 heeft het EnergieHuis Slim Wonen weer volop voorlichting gegeven aan inwoners van Geldrop-Mierlo. Door middel van informatiebijeenkomsten, inlooppreekuren, workshops en warmtebeeldscans gaven zij inzicht in de mogelijkheden van het energiezuinig maken van woningen. Ook in de toekomst zullen we het Energiehuis hierin faciliteren.

Ondersteunen buurtteams & VvE's

Op 16 november hebben we samen met Best, Eindhoven en Veldhoven een bijeenkomst voor VvE's georganiseerd op Strijp-S. Hier werd onder meer aandacht besteed aan hoe je als VvE aan de slag gaat met verduurzamen, welke stappen je kunt zetten, waar je rekening mee moet houden en hoe je alles kunt financieren. De volgende stap is dat de gemeenten gezamenlijk een ontzorgingspakket voor VvE's gaan aanbesteden. Hier kunnen VvE's vanaf medio 2024 terecht voor onder andere informatiebijeenkomsten, cursussen en een helpdesk.

In Braakhuizen-Noord en Zesgehuchten is Buurkracht aan het kijken of het mogelijk is om daar nieuwe buurtteams te starten. In deze buurtteams zouden inwoners zelf initiatieven bedenken om hun buurt de verduurzamen en te vergroenen.

Aanbesteding Groene Zone Isoleren

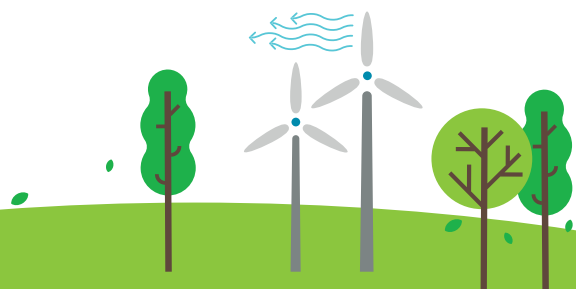
De gemeente is aangesloten bij de regionale aanbesteding voor de Groene zone isoleren. De aanbesteding is 2023 opgestart en zal begin 2024 afgerond worden. Grondgebonden woningeigenaren kunnen dan bij de groene zone aankloppen als zij hun woning willen gaan isoleren. Er wordt dan eerst advies gegeven en vervolgens ontvangen deelnemers een offerte voor de maatregelen die zij willen nemen. De deelnemers worden ook geholpen bij het aanvragen van subsidie en/of lening. Daarnaast heeft de gemeente in november een Specifieke uitkering gekregen om woningeigenaren met slecht geïsoleerde woningen (energielabel D, E, F of G) en een WOZ-waarde onder het landelijk gemiddelde financieel te ondersteunen. Dit gaan wij in 2024 integreren met de Groene Zone Isoleren, zodat die woningeigenaren die hiervoor in aanmerking komen straks zonder extra stappen ook deze financiële ondersteuning krijgen.

Ondersteunen inwoners bij het opstellen van Buurtverslag Aardgasvrij Coevering en Kerkkackers

In september brachten we woningeigenaren in Kerkkackers en Coevering op de hoogte van bevindingen uit het onderzoek dat we in deze wijken aan het doen zijn naar alternatieven voor aardgas. Dit deden we samen met een groep betrokken buurtbewoners verenigd in een buurtteam. Elektriciteit is voor Kerkkackers de meest kansrijke optie, waar in Coevering een warmtenet mogelijk zou kunnen zijn. Buurtbewoners kregen de kans om na te denken over deze alternatieven en kenbaar te maken wat ze hier van vinden. In januari presenteren zij een buurtverslag aan de bewoners van de twee wijken.

Subsidieregeling verduurzamen sport- en welzijnsaccommodaties

In december heeft het college de subsidieregeling verduurzamen sport- en welzijnsaccommodaties vastgesteld. Vrijwilligersverenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk zoals sportclubs en buurthuizen die hun gebouw in eigen bezit hebben kunnen maximaal 50% subsidie krijgen op verduurzamingsmaatregelen. Hierbij kan gedacht worden aan isolatie, energiezuinige verlichting, een warmtepomp of zonnepanelen. De subsidie bedraagt maximaal € 20.000,-. Verenigingen en stichtingen kunnen vanaf begin januari 2024 hun aanvraag doen.

Mobiele Milieustraat

Klein grof huishoudelijk waarvoor je niet graag naar de milieustraat rijdt maar dat er eigenlijk wel thuishoort. Het inleveren van dit soort afval willen de gemeente en Cure Afvalbeheer gemakkelijker maken en daarom startte in juli een proef met de Mobiele Milieustraat. In vier straten stond er afgelopen maanden een container van Cure, waar men dit soort afval gratis mocht inleveren. De animo onder inwoners is groot en de pilot wordt gezien als een succes.

Beleid met betrekking tot geveltuinen en boomspiegeltuinen

De pilot waarin we gevel- en boomtuinen in Geldrop-Mierlo toestaan, wordt na evaluatie gezien als een succes. Het plan is daarom om het beleid in 2024 uit te rollen in heel de gemeente. In totaal zijn er nu 15 geveltuintjes en 10 boomtuintjes toegekend. Om ervoor te zorgen dat we in de toekomst meer aanvragen kunnen goedkeuren, is het nu niet meer verplicht om een geveltuin samen met de burens aan te vragen.

Actualisatie strategische visie laadinfrastructuur

In 2023 bleek maar weer dat elektrisch rijden populairder wordt. In Geldrop-Mierlo zijn het afgelopen jaar tachtig openbare laadpunten bijgeplaatst. Dit betekent dat er nu 239 openbare laadpunten zijn om elektrische auto's op te laden. Vergeleken met andere gemeenten in onze regio staan we er het beste voor: hier is al 33 procent van de verwachte laadbehoefte in 2025 aan laadpunten gerealiseerd. Toch is er nog een flink aantal laadpunten nodig om de groei bij te benen. In 2023 zijn we druk bezig geweest met het actualiseren van het laadbeleid. We verwachten deze in augustus 2024 voor te leggen aan de gemeenteraad.

Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) opstellen

De producten en diensten die de gemeente inkoop zullen in de toekomst steeds vaker duurzaam zijn. Het college stemde in april in met het actieplan 'Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)' waarin staat hoe we ervoor gaan zorgen dat bij het inkoopproces vaker gekeken wordt naar thema's als klimaat, milieu, circulariteit, diversiteit & inclusie en social return. Het idee is dat marktpartijen zo gestimuleerd worden duurzame en sociale producten te gaan ontwikkelen en leveren.

Leerlingen Strabrecht College denken mee over duurzame thema's

Waarom leren over duurzaamheid in de klas als je ook in de praktijk kunt ervaren wat duurzaam bezig zijn betekent? In mei bogen leerlingen van het Strabrecht College zich over actuele duurzaamheidsvraagstukken in Geldrop-Mierlo. De mavo 3 leerlingen kwamen met creatieve ideeën, zoals een waterbergingskelder onder het schoolterrein om wateroverlast tegen te gaan en een app om leerlingen en leraren bewust te maken van het belang van recyclen. Samen met docenten gaan de leerlingen nu kijken of enkele van deze ideeën misschien in de praktijk gebracht kunnen worden.

Verruiming Stimuleringslening Duurzaamheid

De Stimuleringslening Duurzaamheid was in 2023 weer onverminderd populair onder inwoners van Geldrop-Mierlo. In totaal werden er dit jaar maar liefst 88 leningen verstrekt, waarmee inwoners tegen een rentetarief van 2,1 procent maatregelen als zonnepanelen of warmtepompen konden financieren. In juni is de lening uitgebreid, waardoor nog meer inwoners in aanmerking komen. Zo is de leeftijdsgrens geschrapt en kunnen ook 75-plussers een lening aanvragen. Daarnaast komen er meer maatregelen dan eerst in aanmerking, zoals een thuisbatterij. Ook zelfklussers kunnen sinds dit jaar een lening afsluiten waarmee zij de materialen die daarvoor nodig zijn kunnen bekostigen.

Week van de Duurzaamheid

Van 8 tot 14 oktober gaven we net wat meer aandacht aan duurzame initiatieven in Geldrop-Mierlo. We waren aanwezig bij de expositie van het Anna Ziekenhuis, waar bezoekers een inkijkje kregen in hoe de zorggroep zich inzet om te verduurzamen. Er was vooral veel aandacht voor circulariteit en hergebruik van materialen. Wethouder Frans Stravers ging op bezoek bij Manders Transport, een lokaal bedrijf dat met elektrische vrachtwagens en daken vol zonnepanelen duurzaam gebruikt maakt van energie. We gingen daarnaast langs bij inwoners die hun huizen en tuinen stap voor stap verduurzamen. Ten slotte organiseerden we een excursie door de Dommelbeemden voor enthousiaste en geïnteresseerde inwoners.

Andere Mert

Net als vorig jaar waren we ook dit jaar weer aanwezig bij de Andere Mert Regenboog Festival, een duurzaam evenement waarin thema's als energie en biodiversiteit centraal staan. Onze duurzaamheidsmedewerkers hebben gedurende deze middag met veel enthousiaste bewoners gepraat, die vaak wel willen verduurzamen maar niet goed weten hoe ze dit moeten aanpakken. De tips en suggesties van deze inwoners nemen we mee naar 2024.

Een kleine greep van uit nieuwe projecten in 2024

- Onderzoek collectieve verwarming + wijkuitvoeringsplan
- Contacten in buurten versterken
- Natuurinclusief bouwen
- Opzetten subsidieregeling transportschaarste (energie)
- Slimme prullenbakken (Mierlo)

Ook in 2024 gaan we door met...

- Actie CV-ketel (communicatieactie)
- Energietoezicht bij informatieplichtige bedrijven
- Waterberging en infiltratiebassins in ontwerp nieuwbouwwijken meenemen
- Subsidieregeling afkoppelen hemelwater, groene daken en vergroenen
- Actie voor plaatsen nestkastjes en insectenhôtels
- Diverser maken van bestaande bossen
- Ervenplus
- Opzetten regionaal en lokaal fietsnetwerk
- Milieubarometer aanbieden aan bedrijven
- Faciliteren van inwoners bij het opruimen van zwerfafval
- Stimuleren duurzame mobiliteit eigen organisatie
- Textiel race en e-waste race

Zie de volledige lijst van werkzaamheden voor 2024 in het uitvoeringsprogramma van het Programma Duurzaamheid.

Resultaten enquête: Wat vinden inwoners van ons duurzaamheidsbeleid?

Vanaf september hebben we een brede enquête uitgezet waarin we inwoners vroegen naar hun ervaringen met duurzaamheid in Geldrop-Mierlo. Wat doen inwoners zelf al en hoe vinden ze dat de gemeente het op dit vlak doet? Ook wilden we weten hoe inwoners het liefst geholpen worden en hoe ze het liefst op de hoogte gehouden willen worden over dit thema.

Onder de deelnemers verloten we 5 cadeaubonnen van GroenRijk ter waarde van 50 euro. In totaal waren er 147 respondenten. Het duurzaamheidsbeleid van de gemeente gaven zij gemiddeld een 5,9. De hulp die zij ontvangen geven ze gemiddeld een 5,8. Hierbij moet de kanttekening gemaakt worden dat er ook een aantal diepe onvoldoendes gegeven zijn die het gemiddelde flink naar beneden trekken. Desalniettemin kunnen we de conclusie trekken dat we nog hard aan de slag moeten om ervoor te zorgen dat de gemiddelde score conform de doelstelling in 2026 een 7.5 is.

Doordat we gevraagd hebben hoe mensen in de toekomst beter geholpen zouden willen worden, hebben we in kaart kunnen brengen wat we kunnen doen om dichterbij het streefcijfer te komen. Zo blijkt er een grote behoefte te zijn aan informatieavonden over subsidies en financieringsmogelijkheden en het afkoppelen van regenwater. Ook is er behoefte aan inkoopacties voor warmtepompen, groene daken en zonnepanelen. Daarnaast blijkt er behoefte te zijn aan meer informatie over lokale leveranciers van verduurzamingsmaatregelen en fysieke informatiebrochures.

Deelnemers van de enquête kregen de mogelijkheid om opmerkingen te geven over het duurzaamheidsbeleid van de gemeente. Inwoners die het beleid extreem slecht beoordeelden, geven in de reacties bijvoorbeeld aan dat het in uitingen van de gemeente te vaak over duurzaamheid gaat. Deze mensen vinden bijvoorbeeld dat de middelen en aandacht vaker moeten gaan naar energiearmoede. Daarnaast blijkt uit de reacties dat er mensen zijn die ontevreden zijn over de mate waarin de gemeente vergroening stimuleert en hier zelf bijdraagt aan meer groen in de gemeente. Ook deze deelnemers geven het beleid vaker een diepe onvoldoende.

Op de website samenduurzaam.geldrop-mierlo.nl ziet u een compleet overzicht van de resultaten van de enquête. De resultaten zijn uiteraard geanonimiseerd.